

Historieopgave 3/IT - mulige svar

1. Krigen startede i det lille kongerige Böhmen. Böhmen var protestatisk. Det kom til en stænderforsamling i Prags borg. Og her kom protestanterne og kastede 2 katolske borgmestere ud af vinduet. "Der Prager Fenstersturz"
2. I 1618 kom der en ny tysk kejser på tronen. Og han ville tvinge alle tyske delstater til at blive katolsk. Og dette ville protestanterne i det nordlige Tyskland ikke finde sig i. Böhmen var siden 1609 protestantisk. Og nu skulle det pludselig være katolsk.
3. Religionsfreden i Augsburg fandt sted den 25. september 1555. Freden gav delstaternes fyrster ret til at bestemme, hvilken tro delstaten skulle have. Enten katolsk eller protestantisk. "Cuius regio eius religio"
4. Kong Christian den 4. gik med i krigen. Men ikke som konge fra Danmark, det fik han ikke lov til. Men som hertug fra Holsten kunne han godt. Da han var hertug, var han også en tysk fyrst.
5. Der var ikke nok soldater i den tid, så man "købte" mænd, som ville drage i krig. På tysk siger man "Söldner" på dansk "lejetropper". De fik betaling af kejseren eller de tyske fyrster. Og når betalingen blev "glemt", så plyndrede de, for således at få deres betaling.
6. Disse plyndringer var ikke kun plyndringer. Man slog mændene og børnene ihjel, voldtog pigerne og kvinderne og myrdede dem også. Husene blev brændt ned. Folket, mest arbejderklassen, havde så godt som ingen chance at holde noget imod.
7. Christian den 4. blev trængt tilbage fra tyskerne under Wallenstein. De tyske plyndringer fortsatte således i Jylland. Kongen kunne flygte til Fyn, mens de tyske lejetropper plyndrede, hærgede og brændte byer, landsbyer og herregårde over hele Jylland. Senere rykkede den svenske hær sydfra gennem Jylland. Svenskerne var ikke bedre end Tyskerne. Svenskerne tog resterne af borgernes ejendele.
8. Når der er fare på færdet, så forsvinder de rige, mens borgerne bliver i landet for at kæmpe mod fjenden. Når fjenden er væk, kommer de rige igen og borgerne skal atter betale skat til de rige, hvis de vil blive i live. På den måde betaler borgerne to gange!
9. I 1658 blev danskerne overrasket af svenskerne, som kom over isen fra Jylland og Fyn til Sjælland. Det kom til en lynkrig og freden blev senere sluttet i Roskilde. Fredsbetingelserne var, at Kong Frederik 3. måtte skrive under på, at Skåne, Halland og Blekinge, samt store dele af Norge kom under Svensk styre.
10. I sommeren i 1658 stod de svenske hære igen i Danmark. Store dele var erobret, kun København holdt stand. Svenskerne kæmpede, men København var stærkt. Natten mellem den 11. og 12. februar 1659 trængte svenskerne over til tilfrosne voldgrave. Men København slog hver gang tilbage og svenskerne opgav.
11. Tabellen over årstal kan være meget forskellig. Mange mulige svar. Vigtigt, at man holder sig mellem 1555 og 1660